

*Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2024. № 6.*

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.6.37>

УДК 657.01

О. В. Лега,

к. е. н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування,

Полтавський державний аграрний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0989-8000>

Н. А. Канцедал,

к. е. н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування,

Полтавський державний аграрний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2050-7015>

Т. Б. Прийдак,

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування,

Полтавський державний аграрний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9257-0419>

Л. В. Яловега,

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування,

Полтавський державний аграрний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5351-545X>

О. Г. Красота,

к. е. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Полтавський державний аграрний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3082-1363>

**ВИМОГИ ДО ПРОФЕСІЙНИХ ТА ОСОБИСТИХ ЯКОСТЕЙ ФАХІВЦІВ
ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА**

O. Leha,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation, Poltava State Agrarian University

N. Kantsedal,

PhD in Economics, Associate Professor, Head of the Department of Accounting and Taxation, Poltava State Agrarian University

T. Priydak,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation, Poltava State Agrarian University

L. Yalovega,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation, Poltava State Agrarian University

O. Krasota,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Humanities and Social Sciences, Poltava State Agrarian University

REQUIREMENTS TO PROFESSIONAL AND PERSONAL QUALITIES OF SPECIALISTS TO ENSURE TAX SECURITY OF THE ENTERPRISE

У статті розглянуто вимоги, які висувають роботодавці до професійних якостей фахівця із забезпечення податкової безпеки підприємства. Податкові питання – одні з найважливіших, тому до вибору таких фахівців роботодавці підходять відповідально. Людина, яка займається податковими розрахунками, має бачити всі бізнес-процеси, вміти добре ладнати з іншими учасниками команди, ухвалювати важливі рішення та брати на себе відповідальність за них, адже помилки в цій справі можуть призвести до серйозних наслідків. Для охоплення всіх напрямів податкової роботи підприємства потребують фахівців, які будуть запобігати загрозам і ризикам податкової безпеки та нейтралізувати їх. Розкрито зміст діяльності спеціаліста з оподаткування (фахівець, бухгалтер, податковий менеджер, спеціаліст з обліку ПДВ), його

обов'язки щодо забезпечення податкової безпеки підприємства, вимоги до його знань і кваліфікації. Проведене дослідження дало змогу узагальнити вимоги роботодавців до працівників з податкової безпеки підприємства та згрупувати за видами їхні функціональні обов'язки.

Professional training of accounting and tax specialists is carried out in the conditions of intensive development of the world economy, integration of Ukraine into the world community, informatisation of society and fierce competition in the market, which determines the necessity of continuous improvement of the system of professional training, retraining and advanced training of accounting specialists. Significant changes are taking place in the accounting profession in modern conditions. This determines the need to improve the professionalism and competence of accountants, enabling them to carry out their professional activities at a high level. Therefore, the training of highly qualified specialists in accounting and taxation is one of the main tasks of higher educational institutions of economic profile.

The article considers the requirements to the professional qualities of a specialist who ensures the tax security of the enterprise. The organisation of work with taxes includes a wide range of directions: tax accounting, tax accrual and payment, reporting, determination of objects, tax base, application of tax benefits, taxation of certain exempt operations, tax consequences of depreciation of fixed assets as a result of liquidation, transfer of AFU, identification and assessment of tax risks, their anticipation, development of legal methods of minimising the tax burden and their implementation, tax security. Companies need specialists to prevent and neutralise threats and risks to tax security in all areas of tax work. The requirements for their knowledge and qualifications are defined. The content of the activity of a tax specialist (specialist, accountant, tax manager, VAT specialist), the main tasks and responsibilities to ensure tax security of the enterprise are described. The conducted research has allowed to generalise the requirements of employers to employees on tax security of the enterprise and to group their functional duties by types.

Ключові слова: податкова безпека підприємства, облік, розрахунки з бюджетом, податкові розрахунки, податкова звітність, професіонал, знання, вміння, обов'язки, фахівець, бухгалтер.

Keywords: enterprise tax security, accounting, budget settlements, tax calculations, tax calculations, tax reporting, professional, knowledge, skills, duties, specialist, accountant.

Постановка проблеми. Функціонування бізнесу вигідно для всіх його учасників. З боку підприємств ведення бізнесу забезпечує отримання прибутку, покупці задовольняють свої потреби в товарах, послугах, контрольні органи виконують свою головну функцію – моніторинг, перевірку щодо дотримання законодавства та ефективного наповнення бюджету. Тобто незалежно від виду діяльності всі суб'єкти підприємницької діяльності, як ФОПи, так і великі платники податків, зобов'язані виконувати свій податковий обов'язок. Тому податкові розрахунки можна ідентифікувати як основний об'єкт обліку, а з погляду їх здійснення – як інформаційну систему, що охоплює процес обліку, накопичення, оброблення та передачі інформації стосовно нарахування та сплати податків і платежів.

Оскільки податкові платежі є однією з найважливіших статей витрат для більшості підприємств, компанії повинні управляти податковими ризиками та здійснювати їх постійний моніторинг як невіддільну частину внутрішнього ризик-менеджменту [1]. Тому особливе місце у формуванні системи податкової безпеки суб'єктів господарювання посідає добір і підготовка фахівців, без яких не можна реалізувати необхідний функціонал. Податкова безпека підприємств в сучасних умовах, особливо в умовах воєнного стану, нестабільного економічного стану, блокування накладних, високого податкового навантаження, постійних змін у законодавстві є складним об'єктом управління, і цим зумовлено високі вимоги до професійного рівня фахівця з податкової безпеки.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемні питання щодо змісту діяльності професіонала з обліку й оподаткування є предметом досліджень українських учених – фахівців цієї сфери: Беляєвої Л. А., Гнилицької К. П., Гуцаленко Л. В. [2], Давидюк Т. В. [3], Кірейцева Г. Г., Крупки Я. Д. [4], Маренич Т. Г., Чижевської Л. В. Однак, попри наукові розробки вищеназваних авторів, в умовах сьогодення для забезпечення податкової безпеки суб'єктів господарської діяльності фахівці повинні володіти певними знаннями у сфері оподаткування.

Мета статті. У статті буде розглянуто завдання, обов'язки та зміст діяльності фахівця з оподаткування та вимоги до його професійних якостей щодо забезпечення податкової безпеки на підприємствах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Організація роботи з податками включає широкий спектр напрямів: ведення податкового обліку, нарахування податків і платежів, звітування, визначення об'єктів, бази оподаткування, застосування податкових пільг, оподаткування окремих операцій, які звільнені від оподаткування, податкові наслідки списання основних засобів унаслідок ліквідації, передачі ЗСУ, ідентифікація та оцінка податкових ризиків, їх передбачення, розроблення легальних методів мінімізації податкового навантаження, пов'язаних із ризиками втрат, і їх реалізація, податковий моніторинг, податковий контроль, податковий аналіз, контроль за розрахунками з контрагентами, підготовка та супровід адміністративних оскаржень висновків і рішень за результатами податкових перевірок, робота з запитами від ДПС тощо. Вивчалися лише професії, пов'язані із суб'єктами підприємництва, їх перелік представлено на рис. 1.



Рис. 1. Перелік посад фахівців з податків за вимогами роботодавців – суб’єктів підприємницької діяльності*

**узагальнено на підставі [5, 6]*

Охоплення всіх напрямів податкової роботи підприємства потребує фахівців, які будуть запобігати загрозам і ризикам податкової безпеки та нейтралізувати їх. Для дослідження обов’язків і вимог роботодавців до фахівців з податків було проведено дослідження затребуваності таких працівників на найпопулярніших сайтах із пошуку роботи в Україні: Work.ua, Rabota.ua [5, 6].

На підставі опрацьованої інформації узагальнено функціональні обов’язки, які висувають роботодавці до майбутніх працівників – табл. 1.

Оскільки податкова система на рівні підприємств включає взаємодію обліку (накопичення даних для нарахування, сплати, звітування за податками), контролю (для внутрішньої перевірки, перевірки податкових розрахунків та контролю за ними) й аналізу (для аналітичного забезпечення здійснених податкових розрахунків, прогнозування, планування, оцінки ризиків), відповідним чином систематизовано функціональні обов’язки фахівців [7].

Таблиця 1. Функціональні обов'язки фахівців з оподаткування за вимогами роботодавців*

Сфера обов'язків	Обов'язки
Аналітична	Аналіз господарської діяльності підприємств групи, зокрема компаній-нерезидентів (60 %)
	Аналіз формування прогностичних показників з податку на додану вартість, податку на прибуток, інших податків (40 %)
	Аналіз податкового навантаження (8 %)
	Доперевірочний аналіз підприємств групи щодо бухгалтерського та податкового обліку (8 %)
	Аналіз експортних операцій щодо відповідності правилам трансфертного ціноутворення (8 %)
Облікова	Автоматизація бюджету податків (10 %)
	Консультації з питань оподаткування (усні, письмові) (40 %)
	Виявлення податкових ризиків у договорах і консультування щодо їх уникнення (10 %)
	Відображення в обліку отриманих ПН з податкового кредиту, реєстрація ПДВ зобов'язань, реєстрація в ЄДРПН, відображення в обліку, аналіз та формування ПН за умовними продажами (80 %)
	Податкові відображення операцій з експорту, імпорту товарів / послуг (10 %)
	Розрахунки з нарахування податків, передбачених законодавством, облік розрахунків із бюджетом за видами податків (40 %)
	Формування та подача податкової та статистичної звітності в терміни, передбачені законодавством (20 %)
	Супровід та облік отримання, пролонгації та скасування кваліфікованих електронних підписів і печаток, контроль підписання первинних документів у М.Е.Дос і «Вчасно» (10 %)
	Розроблення та контроль упровадження єдиних правил податкового обліку (10 %)
	Розв'язання методологічних питань з обліку, що виникають під час надання послуг Замовником (10 %)
Контрольно-ревізійна	Контроль за оплатою податків (10 %)
	Інвентаризація розрахунків з бюджетом (10 %)
	Контроль за належним складанням ПН постачальниками (10 %)
	Перевірка і погодження податкової звітності (20 %)
	Супровід податкових перевірок (10 %)
	Аудит податкової звітності (20 %)
	Проведення аналізу результатів проведених податкових перевірок і контроль за усуненням недоліків на підприємствах групи на підставі проведеного аналізу (10 %)
	Контроль за операціями, пов'язаними з оподаткуванням (30 %)
	Контроль за наявністю документів (10 %)
Аналіз списання сум ПДВ на витрати по виданих незареєстрованих від'ємних РК після спливання 1095 днів (10 %)	
Робота з ДПС	Підготовка та супровід адміністративних оскаржень висновків і рішень за результатами податкових перевірок (75 %)
	Супровід процесу ліквідації / перетворення підприємств щодо завершення взаємовідносин з ДПС (25 %)
	Робота із запитамі від ДПС, підготовка відповідей (50 %)
	Підготовка та подання через М.Е.Дос Пояснень і Скарг у ДПС за розрахунками коригування, реєстрація яких зупинена, з метою прийняття рішення про їх реєстрацію (25 %)

*узагальнено на підставі [5, 6]

Із таблиці видно, що у складі обов'язків щодо питань аналізу для фахівців з оподаткування найбільшу частку мають оцінка діяльності підприємств (60 %) та аналіз формування прогнозів щодо показників ПДВ та інших податків і зборів (40 %). Найбільшу частку в обов'язках мають облікові, які головним чином стосуються реєстрації та проведення операцій з ПДВ (80 %), нарахування податків, їх обліку (40 %), формування звітності та її подачі (20 %). Контрольно-ревізійні обов'язки фахівців з оподаткування пов'язані з проведенням внутрішніх податкових перевірок, їх супроводом, податковим аудитом, контролем за операціями з податкових розрахунків. Остання виділена нами група обов'язків – робота з ДФС: оскарження висновків, робота з запитами, підготовка відповідей тощо. Цей вид обов'язків можна буде виконати тільки на підставі попередніх трьох функцій, адже супровід оскаржень потребує знань і досвіду у податкових питаннях.

Основні вимоги, які висувають роботодавці до майбутніх спеціалістів з оподаткування, наведено в табл. 2.

Таблиця 2. Вимоги роботодавців до працівників – фахівців з оподаткування*

Критерії	Вимоги
Освіта	Вища (100 %)
Перелік напрямів освіти	Економічна (100 %) Фінансова (50 %) Облік і аудит (50 %) Юридична (25 %)
Знання	податкового законодавства України (62,5 %)
	господарського законодавства України (25 %)
	стандартів бухгалтерського обліку та МСФЗ (87,5 %)
	англійської мови – Intermediate level (25 %)
	правил Інкотемс, Митного кодексу України (12,5 %)
	принципів фінансового обліку, вимог до складання первинних документів, плану та кореспонденції рахунків та аудиту (37,5 %)
	правил бухгалтерського податкового обліку заробітних плат (12,5 %)
	комп'ютера на рівні досвідченого користувача (12,5 %)
Навички	
цифрові	роботи в MS Office (60 %)
	SAP (20 %)
	1С (80 %)
	Excel (60 %)
	М.Е.Дос (40 %)
професійні	ділового листування (25 %)
	ведення обліку податкового кредиту за ПДВ (25 %)
	складання фінансової, податкової, статистичної звітності (50 %)
	визначення відповідності податкової звітності нормам ПКУ (25 %)
Досвід	від двох років (100 %)
	від трьох років (50 %)

*узагальнено на підставі [5, 6]

З табл. 2 видно, що вимоги роботодавців до працівників у сфері оподаткування пов'язані зі знанням податкового законодавства, правил обліку за НП(С)БО та МСФЗ; важлива не тільки освіта економічного або юридичного напрямку, а й практичні навички в кожній із галузей (ділове листування, ведення обліку, складання звітності, перевірка їх відповідності нормам законодавства). Також важливе місце посідає знання офісних програм, особливо бухгалтерських [10, 11].

Роботодавці також установлюють додаткові вимоги до особистих якостей майбутніх працівників [12, 13]. Податкові питання – одні з найважливіших, тому до вибору таких фахівців ставляться відповідально. Людина, яка займається податковими розрахунками, має бачити всі бізнес-процеси, вміти добре ладнати з іншими учасниками команди, ухвалювати серйозні рішення та брати на себе відповідальність за них, адже помилки в цій справі можуть мати серйозні наслідки [12, 13]. На рис. 2 узагальнено особисті якості податкових фахівців, в яких зацікавлені роботодавці.

Отже, на сьогодні особисті якості є критично важливими для сфери податків [12, 13], адже податковий фахівець – це посада, на якій необхідно постійно взаємодіяти з усіма: керівництвом, співробітниками компанії, представниками контрольних органів, постачальниками, замовниками та ін.



Рис. 2. Особисті якості податкових фахівців за вимогами роботодавців*

**узагальнено на підставі [12, 13]*

Висновки:

1. З огляду на часту зміну податкового законодавства та його неоднозначного тлумачення в практичній діяльності підприємств розв'язання проблем розрахунків з бюджетом стає ключовим завданням фахівців з обліку та оподаткування. Організація розрахунків з бюджетом пов'язана з обліком податків та обов'язкових платежів, складанням податкової звітності,

дотриманням вимог податкового законодавства, контролем, податковими перевітками, розв'язанням питань з контрольними органами тощо.

2. Зазнають змін також основні функції облікового працівника, зокрема він зобов'язаний забезпечувати податкову безпеку підприємства, здійснювати моніторинг податкових операцій, брати участь у формуванні прогнозованих податкових платежів. Для забезпечення зазначених вище функцій фахівець з обліку повинен глибоко знати теоретичні основи податкового законодавства, податкового обліку, аналізу, методів контролю, сучасні методи оподаткування, організації відносин з контрольними органами, організацію зовнішньоекономічної діяльності, досконало володіти комп'ютерною технікою, основами менеджменту тощо.

3. Досліджуючи види обов'язків, які повинні виконувати фахівці з податкової безпеки, ми згрупували їх за сферами застосування, зокрема в аналітичні, облікові й контрольні, та виокремили роботу із представниками контрольних органів.

4. Сьогодні фахівці з бухгалтерського обліку повинні мати низку особистих якостей, що відповідають їхньому професійному профілю, зокрема контактність, комунікабельність, аналітичний склад розуму, здатність контролювати ситуацію, швидко приймати правильні рішення та брати на себе відповідальність.

Література

1. Короткова О. В. Особливості формування податкової політики підприємства в сучасних економічних умовах. *Ефективна економіка*. 2013. № 1. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1743> (дата звернення: 23.04.2024).

2. Гуцаленко Л. В., Вишневська І. А. Аудит розрахунків з бюджетом за податками й обов'язковими платежами. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2012. Вип. 1. С. 357–362. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&I

MAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Vchtei_2012_1_60.pdf

(дата звернення: 23.04.2024).

3. Давидюк Т. В., Боримська К. П. Позиціонування обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства в навчальних планах фахівців напряму підготовки «Облік і аудит». *Економіка: реалії часу*. 2013. № 3. С. 83–90. URL: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n3.html> (дата звернення: 23.04.2024).

4. Крупка Я. Д. Проблеми підготовки фахівців з обліку і аудиту. *Збірник тез доповідей Міжнародної навчально-методичної конференції* (10-11 грудня 2009 р.). Суми : УАБС НБУ, 2010. С. 25–28.

5. Robota.ua : сайт. URL: <https://robota.ua> (дата звернення: 23.04.2024).

6. Work.ua : сайт. URL: <https://www.work.ua> (дата звернення: 23.04.2024).

7. Лега О. В. Облік розрахунків за податками та платежами: систематизація поглядів. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2021. Вип. 54. С. 259–266. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct54-41>

8. Сафарова А. Т. Зміст діяльності працівників з обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства та вимоги до їх професійних якостей. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2018. Т. 29(68), № 1. С. 123–129.

9. Павлова Н. Ю., Мігус І. П. Особливості підготовки фахівців з економічної безпеки. *Перспективи управлінської діяльності суб'єктів господарювання в контексті економічної безпеки* : зб. тез доп. учасників III міжнар. наук.–практ. конф., Черкаси, 27-28 берез. 2015 р. Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2015. С. 225–229. URL: <https://eprints.cdu.edu.ua/451/1/conf27-28-03-2015.pdf#page=225> (дата звернення: 23.04.2024).

10. Прийдак Т. Б., Яловега Л. В., Лега О. В., Мисник Т. Г., Зоря С. П. Розвиток цифрової компетентності як умова забезпечення конкурентоспроможності майбутніх економістів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Т. 73, № 5. С. 28–43.

11. Канцедал Н. А. Бухгалтерський облік цифрової епохи: розширення термінологічних кордонів. *Бухгалтерський облік та фінанси*. 2019. № 1(83). С. 29–34.

12. Клевець О. ТОП-9 навичок бухгалтера, з якими він буде нарозхват. *Financial Academy Actual*. 2022. URL: <https://finacademy.net/ua/materials/article/top-9-navykov-bukhgaltera-s-kotorymi-on-budet-naraskhvat> (дата звернення: 23.04.2024).

13. Якості бухгалтера: особисті і професійні якості фахівця. Якими важливими якостями повинен володіти професіонал, якому довіряють? Список позитивних характеристик. *eo.kr.ua*. URL: <http://eo.kr.ua/yakost-buhgaltera-osobist-profes-yn-yakost-fah-vcsya-yakimi-vazhlivimi-yakostyami-povinen-volod-ti-profes-onal-yakomu-dov-ryayut-spisok-pozitivnih-harakteristik/> (дата звернення: 23.04.2024).

References

1. Korotkova, O.V. (2013), “ Peculiarities of the formation of tax policy of the enterprise in modern economic conditions”, *Efficient economy*, [Online], vol. 1, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1743> (Accessed April 23 2024).

2. Hutsalenko, L.V. and Vyshnevs'ka, I.A. (2012), “ Audit of settlements with the budget for taxes and mandatory payments”, *Bulletin of Chernivtsi Institute of Trade and Economics*, [Online], vol. 1, pp. 357–362, available at: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Vchtei_2012_1_60.pdf (Accessed April 23 2024).

3. Davydiuk, T.V. and Boryms'ka, K.P. (2013), “ Positioning of accounting and analytical support of economic security of the enterprise in the curricula of specialists in the field of training ‘Accounting and Audit’”, *Economics: time realities*, [Online], vol. 3(8), pp. 83–90, <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n3.html> (Accessed April 23 2024).

4. Krupka, Ya.D. (2010), “Problems of training specialists in accounting and auditing”, *Collection of abstracts of reports of the International educational and methodological conference (December 10-11, 2009)*, Sumy, Ukraine, pp. 25–28.

5. Robota.ua (2024), available at: <https://robota.ua> (Accessed April 23 2024).

6. Work.ua (2024), available at: <https://www.work.ua> (accessed April 23 2024).

7. Leha, O.V. (2021), “Accounting for settlements on taxes and payments: systematisation of views”, *Bukhhalters'kyj oblik, analiz ta audyt*, vol. 54, pp. 259–266, doi: <https://doi.org/10.32843/infrastruct54-41>
8. Safarova, A.T. (2018), “The content of the activities of employees on accounting and analytical support of economic security of the enterprise and requirements for their professional qualities”, *Scientific notes of Taurida National V. I. Vernadsky University Series: Economy and Management*, vol. 1, pp. 123–129.
9. Pavlova, N.Yu., and Mihus, I.P. (2015), “Peculiarities of training specialists in economic security”, *Prospects of management activities of business entities in the context of economic security* [Collection of abstracts of the participants of the III International Scientific and Practical Conference], Cherkasy, Ukraine, pp. 225–229, available at: <https://eprints.cdu.edu.ua/451/1/conf27-28-03-2015.pdf#page=225> (accessed April 23, 2024).
10. Pryjdak, T.B. Yaloveha, L.V. Leha, O.V. Mysnyk, T.H. and Zoria, S.P. (2019), “Development of digital competence as a condition for ensuring the competitiveness of future economists”, *Information Technologies and Learning Tools*, vol. 73, no. 5, pp. 28–43.
11. Kantsedal, N.A. (2019), “Accounting of the digital era: expanding terminological boundaries”, *Bukhhalters'kyj oblik ta finansy*, vol. 1(83), pp. 29–34.
12. Klevets', O. (2022), “Top 9 skills of an accountant that will be in demand”, *Financial Academy Actival*, [Online], available at: <https://finacademy.net/ua/materials/article/top-9-navykov-bukhgaltera-s-kotorymi-on-budet-narashvat> (Accessed April 23 2024).
13. Eo.kr.ua (2024), “The qualities of an accountant: personal and professional qualities of a specialist. What important qualities should a trusted professional have? List of positive characteristics”, available at: <http://eo.kr.ua/yakost-buhgaltera-osobist-profes-yn-yakost-fah-vcya-yakimi-vazhlivimi-yakostyami-povinen-volod-ti-profes-onal-yakomu-dov-ryayut-spisok-pozitivnih-harakteristik/> (Accessed April 23 2024).

Стаття надійшла до редакції 13.06.2024 р.